

Referaten

Rubriek 1. Factoren van de omgeving; biologie

181.64 : 174.7 Larix leptolepis

Provenances and Type Variation in Natural Stands of Japanese Larch. Lindquist, B. Acta Horti Gotoburgensis, 20 (1—2), 1956 (1—34). De Japanse lariks vertoont grote morfologische variaties in kroon en stam, welke niet alleen door de uitwendige omstandigheden worden veroorzaakt. Bij eigen onderzoek in Japan bleek, dat de stamvorm in het algemeen beter wordt bij toenemende hoogte, doch dat gelijktijdig ook de variatie daarbij toeneemt. In een Japans herkomstenproefperk ziet men hetzelfde. Uit klimatologisch oogpunt wordt aanbevolen, in West-Europa herkomsten te nemen van 1400—2000 m uit het Continentale gebied van Nagano, Guma en Tochigi. Men neme geen zaad van in Japan kunstmatig aangelegde opstanden.

v. S.

Rubriek 2. Houtteelt (bosbouw)

236.1

Das Ausschneiden von forstlichen Kulturen. K. Zehntner. Mitt. der Schweizerischen Anstalt f. d. F. Versuchsw., 31 (2), 1955 (321—344).

K. Zehnter geeft een studie van het verzorgen van jonge aanplantingen. Uit deze studie neem ik het volgende, dat ook voor ons land van groot belang is, over. In Zwitserland is gebleken, dat de kosten voor het verzorgen van jonge aanplantingen in hoge mate afhankelijk zijn van het gekozen gereedschap. Aan gereedschapskeuze en onderhoud dient dus veel aandacht te worden besteed.

De volgende uitspraken uit deze studie gelden onverminderd voor Nederlandse omstandigheden.

1. In de praktijk blijkt, dat verschillende werktuigen en gereedschappen met succes gebruikt kunnen worden.
2. Welk gereedschap men kiest is afhankelijk van de weg te snijden onkruidbegroeiing. De gereedschaps- en werktuigkeuze wordt in hoge mate begrensd door de wijze waarop de beplanting is aangelegd.
3. Van de handgereedschappen bleek de verzorgingszeis van Schüler het beste te voldoen voor het verwijderen van klein materiaal tot max. 2 cm dikte. Struiken kan men het gemakkelijkst vellen met de kultuursikkel van Dauner.
4. Voor het verzorgingswerk komt als mechanisch hulpmiddel de „Wiesel” bosmaaier in aanmerking. Technisch heeft deze machine goed voldaan. Zolang men in eenmanswerk met deze Wiesel kan werken gaat het sneller dan met handgereedschap. Of de besparing door kortere arbeidstijd opweegt tegen de verhoogde kosten blijft een open vraag.
5. Indien de arbeider met de „Wiesel” de te sparen plantjes niet gemakkelijk kan vinden en het te verwijderen materiaal op de te sparen plantjes valt en deze verdrukt, kan men dit werk niet met een éénmansploeg doen.
6. Bij het onderzoek is duidelijk gebleken dat, de methode van cultuur aanleg van grote invloed is op de latere verzorgingskosten, onafhankelijk van het feit of men de verzorging in handkracht dan wel machinaal uitvoert.
7. Planten in rijen met een minimum rijafstand van 80 cm maakt het verzorgingswerk goedkoper. Planten of zaaïen tussen de rijen maakt het verzorgen duurder.
8. In verwaarloosde aanplantingen stijgen de verzorgingskosten progressief.
9. Daarom is vroegtijdige en regelmatige verzorging de goedkoopste verzorging. Opgemerkt dient te worden, dat de zogenaamde „brushcutter”, een op de krachtbron van een motorzaag gemonteerd cirkelzaagje, niet in het onderzoek is betrokken. Dat is jammer, want het eerste onderzoek hiermede in ons land geeft aanleiding om te veronderstellen, dat we hier veel omstandigheden tegenkomen, waar deze „brushcutter” beter voldoet dan de „Wiesel”.

Th. O.

Referaten

Rubriek 2. Houtteelt (bosbouw)

242.5

A. J. King: Heavy and Light Thinnings in Conifers. *Quart. Journ. of Forestry*. 49 (4), 1955 (287--290).

Aan de hand van de opbrengsttabellen van de "Forestry Commission" (1946) houdt de schrijver een beschouwing over de resultaten van sterke en zwakke dunningen.

Voor de Japanse lariks komt hij bij matige dunningen voor een leeftijd van 40 jaar tot een stamtaal van 210 stuks per acre (519 st. per ha), een gemiddelde omtrek der bomen van 31 inches (79 cm) en een volume per acre van 2400 cu. ft. (168 m³ per ha); de voorgaande dunningen hebben opgeleverd 1190 stammen per acre (2940 st. per ha) met een volume van 1900 cu. ft. (133 m³ per ha), dus een totale opbrengst van 1400 stammen met een volume van 4300 cu. ft. per acre (3459 stammen met 301 m³ per ha).

Bij sterke dunningen zijn de cijfers voor de zelfde leeftijd: eindopstand 160 stammen (395 st.) van gemiddeld 34 inches (86 cm) omtrek en een volume per acre van 2300 cu. ft. (161 m³ per ha); dunningen 1240 stammen met 2000 cu. ft. per acre (3064 st. met 140 m³ per ha), dus totaal per acre alweer 1400 stammen met 4300 cu. ft. (3459 st. met 301 m³ per ha).

De intensiteit van de dunningen blijkt bij Japanse lariks dus niet van invloed te zijn op de totale hoeveelheid geproduceerd hout, daarentegen wel op de hoogtegroei en de dikte-aanwas van de individuele bomen. Ook voor andere coniferen komt de schrijver tot de zelfde conclusie.

Aangezien in Engeland het hout van zwaardere afmetingen naar verhouding veel meer opbrengt dan het kleinere hout, bepleit de schrijver daarom sterke dunningen, overal waar deze mogelijk zijn. Bij Japanse lariks zou deze dunning moeten beginnen op 10-jarige leeftijd, waarbij dan een derde tot de helft van het aantal stammen moet worden weggenomen. Het aantal stammen moet dan geleidelijk worden terug gebracht tot 200 per acre (494 per ha) op een leeftijd van 25 jaren.

Naar aanleiding van dit artikel zou ik als referent willen opmerken dat de conclusie van King, als zou de dunningsgraad niet van invloed zijn op de totale hoeveelheid geproduceerd hout, inderdaad waar kan zijn, wanneer men te maken heeft met zwakke dunningen. Ook de door hem genoemde „sterke dunning“ met een eindopstand van 395 stammen per ha is nog tamelijk zwak.

Evenwel moet worden opgemerkt, dat het terug brengen van het stamtaal tot 200 per acre (494 per ha) op 25-jarige leeftijd wel als een sterke dunning moet worden beschouwd. Interessant zou het zijn te vernemen, of King voor culturen, die op deze wijze zijn gedund, ook tot de zelfde conclusie komt!

Overigens spelen bij dit vraagstuk nog andere factoren een rol, zoals de groeiplaatsboniteit en de gesteldheid van de opstand zelf.

R. S.

Rubriek 7. Afzet van bosproducten; economie van transport en houtindustrieën

721

H. A. Bollen. Inlands hout, zijn functie, mogelijkheden en moeilijkheden. *De Houthandel* 8 (20--21), 1955 (177--178). Het inlands hout is niet alleen van uitstekende kwaliteit, het kan in vele opzichten de toets der vergelijking met geïmporteerd hout doorstaan. Het hout is voor vele doeleinden geëigend, vaak is het zelfs beter geschikt dan ingevoerd hout.

Een handelaar in inlands hout moet van alle markten thuis zijn. Hij moet een gedegen vakkennis hebben en een langdurige praktische opleiding hebben genoten. Het wordt uitermate betreurenswaardig geacht, dat het vak van inlands houthandelaar niet bij de wet is beschermd.

A. G.